

Fehér Boldizsár

Nem nagy ügy

Az én éttermi kalauzom

A foglalás

Az étteremben elköltött ebéd vagy vacsora az asztalfoglalással kezdődik. Ehhez a találkozni kívánó felek szükségszerűen keresztülmennek egy összetett szervezési folyamaton, melynek részeként az egyértelmű információk addig keringenek körbe, amíg végül a program egyetlen résztvevője sem biztos már benne, mi hogyan lesz. „Ki megy?”, „Mikor érsz oda?”, „Ők mikor érnek?”, „Hányra van a foglalás?”, „Át lehet tenni?”, „Mikor kell átvenni?”, „Ki megy oda?”, „Miért ők?”, „Miért pont ez a hely?”, „Te már voltál ott?”, „Miért nem viszel el?”, „Miért nem viszlek én el?”, „Hány kocsival?”, „Nem esik útba”, „Én akkor még nem vagyok éhes”, „Én olyankor már ettem”, „Egyáltalán kinek az ötlete volt oda menni?”

Ha mindezek már tisztázódtak, a társaság által megjelölt személy kapcsolatba lép az étteremmel, ahol a foglalás részeként pontatlan helyesírással bekerül a neve az étterem nagykönyvébe. A lefoglalt helyek száma később ritkán esik egybe a megjelentek valós létszámával.

Érkezés

Az érkezés, amely nem más, mint a hely és az idő kényes egysége, minden megbeszélte ebéd vagy vacsora kritikus pillanata. A legtöbben késnek, vagy azt hiszik, hogy késni fognak, vagy szándékosan késve indulnak el, mert

tudják, hogy úgy sem lesz ott időben senki, és ha pontosan érkeznek, csak várniuk kell a többiekre. A résztvevők ritkán mondják meg, mennyit fognak valójában késni, nem törődve azzal, hogy úgymint kiderül, amikor megérkeznek. Helyette egy speciális kódrendszert használnak, amely az alábbi kulccsal értelmezhető:

- 1 perc: általában öt-tíz perc késést jelent
- 5 perc: általában tíz-tizenöt perc késést jelent
- 10 perc: általában tizenöt-harminc perc késést jelent

Ha valaki azt mondja, „Már úton vagyok”, ezzel a beavatottaknak azt árulja el magáról, hogy még otthon van. Az érkezés akkor tekinthető lezárultnak, ha már mindenki asztalhoz ült, vagy üzent, hogy nem tud jönni, vagy üzent, hogy próbál parkolóhelyet találni (ami ugyanazt jelenti).

Rendelés

A rendelés az ital kiválasztásával kezdődik, függetlenül attól, hogy a résztvevők azért vannak ott, mert éhesek. Ezután lehet csak ételt választani az étlap segítségével, amit legalább a társaság fele a vele szemben ülő kezéből olvas fejjel lefelé.

A rendelés elengedhetetlen eleme, hogy mindenki megbeszélje mindenkivel, mit fog választani. Az asztaltársaság tagjai folyamatosan meggyőzik és elbizonytalanítják egymást, amíg újból meg nem érkezik a pincér a korábban kért italokkal. Ekkor már mindenki nagyon éhes.

Az ilyenkor szokásos beszélgetés:

Vendég 1: Te már tudod?

Vendég 2: Én már tudom.

Vendég 3: Azt hiszem, én is.

Vendég 4: Én még nem... na jó, tudom.

Vendég 1: Ti is tudjátok?

Vendég 3: Mi tudjuk. Ők tudják?

Vendég 2: Mi is tudjuk.

Vendég 4: Akkor jó. Mondjam?

Vendég 1: Mondhatod.

Vendég 4: Mondd te!

Vendég 3: Akkor mondom én.

A rendelést mindenki sajátos formában adja le, de általánosságban az alábbi főbb típusok fordulnak elő:

A tudatlan

Az illető „még nem tudja”, mit fog kérni, és „szüksége van egy kis időre”, ezért előreengedi a többieket, hogy rendeljenek, amíg gondolkodik. Amikor végül rákerül a sor, semmivel nem tudja jobban, ezért pánikból ugyanazt kéri, amit az előtte lévő mondott.

A bizonytalan

A bizonytalanoknak túl sok minden tetszik az étlapon, ezért hezitál a rendelésével kapcsolatban, de ahelyett, hogy döntene, végül megpróbál főételt felezni valakivel (leggyakrabban ez egy tudatlan rábeszélésével vagy egy másik bizonytalanossal sikerül). A bizonytalanok a rendelés győzteseinek érzik magukat, mivel kevesebb fogásból maradnak ki, mint a többiek.

A válogatós

A válogatós ismertetőjegye, hogy olyat kér, ami nincs az étlapon, vagy megváltoztatja a rendelhető ételek összetételét, hogy egy számára megfelelő fogást alkosson. „Én a konfitált libacombot kérem, de a hagymás tört krumpelit cseréljék le zöldséges kroketterre, aszalt gyümölcsöt ne

tegyenek rá, a párolt káposzta helyett pedig jobb lenne a szezámmagos kevert saláta, de ha azt csak előételként adják, akkor kérem úgy, és nyugodtan hozza ki előbb. A libacomb helyett pedig inkább májat szeretnék, ha készítenek, mert nem vettem a fáradságot, hogy megnézzem.” Az egyetlen, aki ettől nem érzi rosszul magát, az maga a válogató. A pincér később visszatér a válogatóshoz, hogy a saláta elfogyott, és jó lesz-e helyette a párolt káposzta. Az asztalt ez csalódásként éri, mert mindenki azt remélte, nemsokára ehetnek, de ebből kiderül, hogy még csak most kezdik készíteni az ételleket.

A hiányzó

Az illető nincs az asztalnál, amikor a pincér érkezik, ezért rendelni kell helyette. Távozása előtt nem mondta meg senkinek, mit szeretne kérni. Ilyenkor az, aki úgy érzi, a legjobban ismeri őt, magára vállalja a rendelés felelősségét. Amikor a hiányzó visszatér, és meghallja, mit fog kapni, kiderül, hogy az illető még sem ismerte őt olyan jól.

A beszélgetés

A beszélgetés az éttermi látogatás leginkább improvizált része, amelynek jellege nagyban függ a részt vevő felek összetételétől és képességétől, minőségét pedig az egységidő alatt felmerülő témákban lehet megadni. A referenciakálán elhelyezett találkozóok osztályozásakor a skála egyik végén a témabőséggel rendelkező társaság helyezkedik el. Általában harsányak, és nem tudnak róla. Legalább egy személy közülük hisztérikusan nevet. A társaság az esetek száz százalékában nem veszi észre a többi asztalnál ülő vendégek ellenséges pillantásait.

A skála másik végén az úgynevezett témavákuummal küzdő társaságok találhatók, mint például az évente egyszer megrendezett családi találkozón részt vevők, akik nem azért jöttek össze, mert kedvelik egymást, hanem azért, mert ennyivel tartoznak annak az esetlegességnek, hogy rokonok.

A fizetés

Az étkezés végén kihozzák a számlát, és mindenki úgy tesz, mintha ki szeretné fizetni, akkor is, ha ez nem igaz. Aki végül nem fizet, megígéri, hogy legközelebb ő fog, és ez soha nem történik meg. A számla kiegyenlítésének legnagyobb nehézségét az jelenti, hogy annyit adni, amennyit kérnek, udvariatlannak számít. Ennek oka, hogy az étterem szeretne többet kapni annál, mint amennyit a számlán feltüntet, de azt nem mondja meg, mennyivel. Ezt a pluszban elvárt összeget „borravalónak” hívják, és a vendégek a pincérnek fizetik, miután elvégezte azt a munkát, amiért egyébként a fizetését kapja.

A távozás

Miután kiléptek az étteremből, a társaság tagjai elbúcsúznak egymástól. Ha rosszul is érezték magukat, megbeszélik, hogy feltétlenül megismétlik az eseményt. A búcsú után a társaság legalább két tagja ugyanabba az irányba indul el.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., 2022-ben
Felelős vezető György Géza vezérigazgató

Felelős szerkesztő Turi Tímea
Kézirat-előkészítő Hradeczky Moni
Korrektor Tomka Eszter
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Visnyai Zoltán,
a kötetet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9210
Plantin betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 4176 5